

KULTURA, DRUGI, ŽENE

Urednice

Jasenska Kodrnja

Svenka Savić

Svetlana Slapšak

Institut za društvena istraživanja u Zagrebu

Hrvatsko filozofsko društvo

Plejada

Zagreb, 2010.

Umjesto predgovora

Situacija Drugih kao bića pripisane i interiorizirane kulture je složena, proturječna, dvostruko paradoksalna. Naime, paradoks je prisutan već u fenomenu kulture. Kultura, po definiciji, znači njegovanje i uzgajanje, no ona unutar društvenog konteksta zasnovanog na hijerarhiji i represiji stvarno i simbolički iskazuje tu represiju. Tijekom povijesti društvene strukture i hijerarhija iskazivali su se, između ostaloga, i kulturnim obrascima koji su potvrđivali razliku Prvih i Drugih (obrazac prava na prvu bračnu noć kao privilegija plemića, različite nošnje, oružje, stambeni objekti, prijevozna sredstva, prehrana...). Kada je riječ o Drugima, posebno ženskom rodu represija je dvostruka: kulturno civilizacijska i specifično rodno/spolna. Cilj ove knjige je pokazati obrasce kulture pripisane raznim kategorijama Drugih, a posebno ženskom rodu, usmjerene njegovanju i one usmjerene potiskivanju, ništenju. Sljedeći aspekt odnosi se na pounutrenost identiteta čovjeka koji pripada Prvima ili Drugima – on sam sebe, dakle, tako doživljava. Teorijska propitivanja usmjerena su na fenomen bića drugosti, pitanja subjekta i ne-subjekta itd.

Ideja o ovoj knjizi nastala je tijekom priprema za međunarodni simpozij “Čovjek i kultura” Hrvatskog filozofskog društva održanog 2007. godine na Cresu. Naime, tada je grupa znanstvenika koji rade na projektu “Identitet Drugih” povezala temu svog projekta s temom simpozija. Organizacijski odbor simpozija vodili su prof. dr. sc. Nikola Skledar (predsjednik) i dr. sc. Jasenka Kodrnja (potpredsjednica). Osim njih na simpoziju su sudjelovali prof. dr. sc. Lino Veljak, dr. sc. Mladen Labus, dr. sc. Mirjana Adamović i Ana Maskalan. Upravo su ova imena postala jezgra koja je okupila i angažirala druge autore ove knjige. Knjiga je multidisciplinarna, u njoj izlažu svoje radove sociolozi, filozofi, lingvisti i teoretičarke rodni studija.

Također valja napomenuti da je knjiga međunarodnog/regionalnog značaja jer su tu okupljeni autori/ce iz Zagreba, Beograda, Novog Sada, Sarajeva i Ljubljane. Konceptijski knjiga predstavlja i suprotstavlja paradigmu moderne i postmoderne pokazujući njihove dosege i ograničenja.

Urednice:

Jasenska Kodrnja

Svenka Savić

Svetlana Slapšak